

Lili emlékére
írta: Erane K. Bront

Mindenkinek, akit bántott a gonosz farkas.

Másodszor ült itt.

Az első alkalommal még nem beszélt, csak nézte a szőnyeget, a falon lógó képet, a terapeuta cipőjének hegyes sarkát. A vele szemben ülő érthetően elmagyarázta a terápia szabályait, folyamatát aztán várt. Lilla is várt. Várt valamire, azonban az nem történt meg. A nő csak csendben és nyugodtan figyelte őt. Végül elkészönt. Lilla némán bólintott.

Aztán hazament, és a fürdőszoba hideg csempéjének támasztotta a homlokát.

Nem sírt, csak ígért.

Magának.

Most újra itt volt.

Szinte mozdulatlanul ült. Táskáját az ölében tartotta, ujjai a cipzárt szorították, míg a szobára csend telepedett.

A terapeuta halk mozdulattal tette le a tollát.

Hangja olyan nyugodtan csengett, mint az első alkalommal, de most még halkabban szólt:

– Örülök, hogy ismét eljöttél, Lilla. Fontos hogy tudd, ha ma is azt szeretnéd, hogy csendben legyünk, az is teljesen rendben van. De ha mégis hoztál valamit, akkor szívesen meghallgatom.

Lilla ekkor nézett fel először. Már első alkalommal is szimpatikus volt a terapeuta barátságos hangja és megjelenése, hogy nem erőltetett rá semmit. Ezért is jött vissza. Mert úgy érezte, végre először nem akarják megjavítani, csak meghallgatni.

– Azt mondtad... írd meg mesét – szólalt meg végül, alig hallhatóan. Hangjában nem volt könyörgés, csak egyfajta száraz, feszülő akarat.

– Az írás segíthet elmondani, amit még nem tudsz szóban kifejezni. Mert így talán könnyebb.

– Igen, én most ... – tartott kis szünetet – csak így tudom.

– És ez teljesen rendben van. De mielőtt elkezdenéd, ahogy korábban is mondtam, bármikor megállhatsz, bármikor abbahagyhatod a történetet, és majd máskor folytatjuk.

Lilla elővette táskájából a spirálfüzetét. Kihúzta és lesimította a gyűrött fedőlapot. Szégyellte, hogy ennyire megviselt füzetbe írt. Előbb is eszébe juthatott volna, hogy kinyomtassa. Lábában bizsergő érzés kelt életre, mellkasában már érezte a feszülést, ami pánikroham előjelzőjeként szolgált.

Kinyitotta a füzetet és fel sem nézve hangosan olvasni kezdett:

“Volt egyszer egy kedves, aranyos kislány; aki csak ismerte, mindenki kedvelte...”

Anya és lánya kéz a kézben álltak a meleg délutáni órán a temető szélén, egy frissen hantolt sír mellett. Lili szomorúan nézte a földkupacot, de nem tudott sírni. A temetésen mindenki a könnyeit hullajtotta körülötte, legfőképpen az anyukája. Szorosan fogta a kezét, meg is simogatta, hátha ettől megnyugszik, hiszen apa biztosan visszajön hozzájuk, csak türelmesen kell rá várniuk. Mikor ezzel győzködte a felnőtteket, ők csak mosolyogtak, és megsimogatták a fejét, miközben ezt mondták:

– Apa meghalt, kincsem. Nem fog visszajönni.

Lili nem hitt a felnőtteknek. Tudta jól, hogy az ő apukája semmi pénzért nem hagyná el, és nem mulasztaná el felolvasni a kedvenc vasárnapi meséjét. A hét utolsó napja volt az egyedüli olyan alkalom, mikor az apukájának nem kellett dolgozni menni. Ilyenkor sokat játszottak, kirándultak, bicikliztek együtt, este pedig rendszerint mesét mondott neki. Kedvenc mesekönyve kissé gyűrötté vált az évek során, itt-ott hiányzott a lapok sarka, de mégis ez a mese, a *Piroska és a farkas* volt a kedvence. Csak az apukája tudta olyan jól utánozni a farkas hangját, hogy bár számtalanszor hallotta a történetet, mégis mindig enyhe borzongás futott végig a karján tőle. Ilyenkor még inkább az apja mellé bújott, és onnan kérte a folytatást. Szerette azt a fordulatot, amikor a mese végén a kislány és a nagymamája megmenekülnek a gonosz farkastól, és nem mellesleg ő is imádta a piros színt, pont úgy, mint Piroska.

Megtörtént ugyan, hogy az apja több napra elutazott, de még ha nem is tudott egész nap jelen lenni, vasárnap estére, a mesemondás idejére mindig hazaért. Lili tudta, hogy ez most sem lesz másként, bár az eszébe villant, hogy azt sem tudja, milyen nap van ma, annyi minden történt a héten. A felnőttek csak sírtak, szervezkedtek, rokonok jöttek látogatóba, majd estére haza is mentek.

– Anya, milyen nap van ma? – Lili hallotta, ahogy anyja mélyet sóhajt, majd lassan leguggol hozzá.

– Szombat, kincsem, miért? – Anyja egy fekete szélű vászon zsebkendővel törölgette a szemét.

– Apa hazaér holnapra, hogy elolvassa nekem a kedvenc mesém?

– Nem, bogaram, apa holnap nem fog hazajönni. – Lili érezte, hogy az anyja keze, mely magába zárta ujjait, megremegett. Láttá, ahogy az ajkai is remegnek, de szinte azonnal szorosan összehúszta azokat.

- Anya, akkor felolvasod te a mesét nekem?
- Fel – jött a halk válasz.
- De utánozd a farkas hangját is, jó? Úgy, mint apa szokta.

Anyja szeméből ismét hatalmas könnyecseppek gördültek le, Lili nem tudta, most mi rosszat kérdezett. Nem akarta, hogy az anyukája szomorú legyen.

- Megpróbálom, kincsem. Gyere, menjünk haza!

- Lili, ideje lefeküdni.

A kislány már szaladt is az öreg mesekönyvért, melyet nagy becsben tartott, és ami az ágya melletti kis szekrényen foglalta el előkelő helyét. Ilyenkor, amikor az apja nem aludt otthon, az anyja mindig megengedte, hogy mellette aludjon, mint ahogy ma este is.

Befészkelte magát az apja helyére, magára húzta a takarót, az anyja kezébe adta a könyvet, és várta a mesét.

- Kezdheted, anya, kész vagyok.
- Előbb szeretnék neked elmondani valamit – anyja a takaróval fedett lábára fektette a könyvet, majd felé fordult.
- Apa nem fog visszajönni, kincsem, és nekünk is el kell költöznünk ebből a házból. A nagyiéknál fogunk lakni, de meglátod, jó helyünk lesz ott. Tudod, nemcsak a mama és a papa lakik a városban, hanem az unokatestvéreid is. Többet tudsz majd velük is találkozni. Nem leszünk egyedül.

Lili nem akarta félbeszakítani az anyját. Annak örült, hogy a városba fognak költözni, hiszen vannak ott szép játszótérek, és a nagyiéknál se volt olyan rossz, amikor meglátogatták őket. Nagypapa sokat játszott vele, a nagyi pedig finom sütitet tud sütni.

- Jó, de apa tudni fogja, hol leszünk, ha mégis visszajönne?

Lili anyja szemében ismét megjelentek a könnyecseppek, és megint olyan mélyet sóhajtott, mint a temetőben.

- Igen, kincsem, apa tudja a nagyiék címét.
- Akkor jó. Mikor megyünk? – tette fel az izgatott kérdést Lili, most már nyugodt volt afelől, hogy az apja meg tudja találni őket, amikor visszajön.
- Amint lehet, az iskolát már a városban fogod kezdeni.
- Kicsit félek az sulitól – vallotta be Lili, bár az igazság az volt, hogy nagyon félt, de nem akart még több nehézséget okozni az anyjának. Láta, hogy mennyit dolgozik minden nap,

nem akarta ezzel is terhelni. Mostanában amúgy is sokat sírt, amikor azt hitte, hogy Lili nem látja.

– Nem lesz semmi baj, nagyon okos kislány vagy – húzta oda maga mellé az anyja, és már nyitotta is szét vékony, hosszú ujjával az öreg könyv megsárgult lapjait.

“– *Bizzad csak rám, édesanyám, minden úgy lesz, ahogy mondod...*”

A költözésre hamar sor került, és még maradt 1 hónap az iskolakezdésig, így volt ideje megszokni az új otthonát. A költözést követő napokban anyukája még nem kezdett el az új munkahelyén dolgozni, így szervezett neki egy születésnapit.

A családi összejövetelen a nagyszülőkön kívül még Lili unokatestvérei is részt vettek. Nem sokkal voltak idősebbek Lilinél, így egész jól kijöttek egymással, bár abban, hogy mit játszanak már nehezen értettek egyet és hamar megunták a Lili által választott játékokat.

Az ajándékok között volt egy piros sapka és egy ruhácska, amit Lili a nagyszüleitől kapott. Annyira tetszett neki a ruha, hogy rögtön fel is próbálta. Szőke haja két copfban lógott a vállára, a nyári ruhácska fodros szoknyája a térdét verdeste. Mikor kilépett a szobából, nagyapja arcán örömteli mosolyt látott, és legnagyobb meglepetésére az anyukájáén is.

– Már csak a kosár hiányzik a kezedből és te magad lehetsz Piroska a kedvenc meséből – nevetett fel édesanyja először, amióta az apukája elment. Lili ennek nagyon megörült, ám később eszébe jutott, hogy apukájának is mennyire tetszene ez a ruha, hiszen a *Piroska és a farkas* kettőjük kedvenc meséje volt.

Lili születésnapját követően, amikor csak édesanyja megengedte neki, a piros ruhában játszott. Bízott abban, hogy édesapja bármikor hazajöhet, és akkor rögtön meg tudja neki mutatni új ruháját.

Édesanyjának sokat kellett dolgoznia az új munkahelyén, így legtöbbször a nagyszüleivel maradt a lakásban. Néha elment a játszótérre nagyobb unokatestvéreivel, ha ők épp magukkal hívták, de más barátja nem volt ott. A régi barátai pedig messze laktak, nem tudott velük találkozni.

Ismét egy vasárnap. Lili már tudta, hogy ilyenkor a nagyanya kora reggel nekiállni főzni, süteményt süti, pakol és mindig ideges. Lili hiányolta a régi vasárnapokat az édesapjával,

amikor csak játszottak és olvastak. Szinte egész nap egyedül játszott, csak délután vitte el az édesanyja fagyizni, mielőtt elment az esti műszakjára.

Nagyanyja rászólt Lilire, hogy lassan ideje lenne lefeküdni, de a kislány bizonytalanul toporgott a nappaliban, kezében kedvenc mesekönyvével. Ha nincs itt az édesanyja, ki fogja az apja helyett elmesélni neki a meséjét?

Nagyanyja még a konyhában tüsténkedett, nagyapja pedig a híreket nézte a tévében, mint ahogy minden este szokta. Először inkább a konyhába indult:

– Nagymama, felolvasod nekem a mesém lefekvés előtt?

– Kérd meg a nagypapát, Lili! Nekem ezt még be kell fejeznem – mutatott rá az előtte álló piszkos tányérokra.

Lili érezte a hangján, hogy jobb nem próbálkozni tovább, ezért visszament a nappaliba és a nagyapja mellé állt, aki épp a fotelben bóbiskolt.

– Nagypapa, felolvasod nekem a mesém? – fogta meg a nagypapa karját, hátha arra felébred. Lili még nem régóta lakott itt, de azt már tudta, hogy a nagyapja sűrűn elalszik tévézés közben, de sosem mélyen, és nem szokott haragudni, ha felkeltik. Kivéve a nagyit, rá néha mérges szokott lenni.

– Melyik az, bogaram? – kérdezte még csukott szemmel.

– Ez itt – nyomta Lili máris kissé vidámabban a könyvet a kezébe.

– Gyere, ülj ide az ölembe! – csapott egyet a térdére a férfi. Lili már mászott is fel, és befészkelte magát a nagypapi ölébe.

– Ülj feljebb – húzta a nagypapa még közelebb magához. – Így ni. Itt jó lesz – és már kezdte is a mesélést.

“– Neked is, kedves farkas! – Nem tudta még, milyen alattomos, gonosz állattal van dolga.”

A hetek gyorsan teltek, a nyár a végéhez közeledett. Lili egyre jobban érezte magát új otthonában, sokat játszott nagypapájával, aki minden délután vigyázott rá, amíg a nagymama kijárt a város szélén lévő kertbe. A papával együtt töltött idő és édesapja hiánya egyre szorosabbra fűzte Lili kapcsolatát az idős férfival, aki minden jóval elkényeztette a kisunokáját. Persze ez az ő kettejük titka maradt.

Lili édesanyja nem tudott annyi zsebpénzt adni a lányának, mint amennyit szeretett volna, ugyanakkor azt sem akarta, hogy a szülei adjanak neki. A nagypapa ezért mindig titokban adta unokájának a 200 forintosokat, aki ettől csak még jobban rajongott érte. A

kapott pénzzel mindig takarékosan bánt. Gyűjtögette, költeni nem költött belőle, hiszen a papája mindent megvett neki, amit csak szeretett volna.

Egyik délután a nagymama a kedvenc süteményét: rétest készített. Lili nagyon szeretett volna segíteni ebben. Régebben édesanyja gyakran megengedte neki, hogy kavargassa a tálban a tölteléket, vagy tésztát gyúrjon, zöldséget mosson.

– Nagymama, hadd segítsek neked sütni – kérte a nagyit.

– Jaj Lili, inkább ne! Ebben most nem tudsz. A végén még elszakítod a vékony tésztát – magyarázta a nagymama, miközben gondosan kente a réteslapokat.

– Nem fogom, ígérem – kérlelte tovább a kislány.

– Csak feltartanál, és nekem nincs erre most időm, mert még délután ki kell mennem a kertbe. Nagyapád pedig úgysem segít semmiben, legalább rád vigyázhatna. Menj, keltsd fel!

– Akkor csak a tölteléket hadd keverjem én – folytatta tovább a kérést.

– Lili, ne légy láb alatt! – szólt rá most már erélyesebben a nagyanyja, mire a kislány feladta a kísérletet, hogy segédkezzen a sütésben.

Nagyanyja gyakran zavarta ki a konyhából, nemigen szerette, ha ott van főzés közben. Sokat zsörtölődött a papa miatt is, amit Lili nem igazán értett, hiszen a papa sosem volt láb alatt, nem úgy, mint ő. Legalábbis a nagyitól mindig ezt hallotta.

Lili bement hát a nappaliba és felkeltette a nagyapját. A nagypapa biztos valami nagyon szépet álmodott, mert mosolyogva ébredt fel, és örömmel vitte el őt fagyizni. A fagyieért pedig csak egy puszit kért cserébe. A szájára. Lili nem értette, miért kell épp oda adnia, hiszen korábban ezt csak a szüleitől látta. De nagypapa azt mondta, azért, mert neki Lili a legkedvesebb a világon, és senki mástól, még a nagyitól sem kap szájra puszit. Lili megsajnálta őt, bár a cigarettaszagot nem szerette, mégis adott egy szájra puszit a nagypapinak.

Szeptember 1-jén elkezdődött az iskola. Lili gond nélkül vette az akadályokat, szorgalmasan tanult, a napköziben elkészítette a házi feladatát, így otthonra nem maradt már gyakorolnivaló. Alig várta, hogy kívülről fújja az ábécét, hiszen akkor végre egyedül is tud meséket olvasni.

A sárguló levelekkel és hideg idő beköszöntével együtt járt a megfázás és a betegségek. Mint a kilincset, a gyerekek úgy adogatták át egymásnak a náthát. Lili sem maradt ki ebből, így mikor beteg lett, neki is otthon kellett maradnia. A nagypapa egész nap vigyázott rá és ápolta őt. Másnapra már sokkal jobban érezte magát, készen állva egy kis játéokra. Megkérte a nagypapáját, hogy adja oda neki a szárítóról a piros ruháját, mert azt szeretné felvenni a játékhoz.

– Gyere, bogaram, mutatok neked most egy új játékot – hívta oda a nagyapja magához.

– Miféle játékot? – csillant fel a kislány szeme az örömtől, aki mindig benne volt abban, hogy egy jót játsszanak. Élvezte, hogy sosincs egyedül, mindig ott van vele a nagypapa, mint cinkostárs, ha éppen úgy adódik. – Mondd el gyorsan!

– Gyere ide, ülj az ölembe! – mosolyodott el az idős férfi. – Feljebb, ide közel hozzám – húzta magához a nagyapja, pont úgy, ahogy mindig, mikor az ölébe ült. Lilit ez nem különösebben zavarta, szerette a nagyapját, egyedül a savanykás cigarettaszagot nem szívelte, amit időnként nagyapja leheletén érzett.

– Amit most mutatni fogok neked, az a mi titkunk marad, megígéred ezt nekem, bogaram? – súgta a nagypapa az apró fülbe a kérdést.

Lili ezt örömmel ígérte meg.

– Megmutatom neked a gyönyört, hogy hogyan is kell játszani.

– Rendben, mutasd! – felelte nagy örömmel a kislány.

– Ettől még jobban fogod érezni magad, de senkinek nem mondhatod el, még anyunak és a nagymamának sem. Ők nem tudnak ilyet játszani és féltékenyek lennének rád. Ha elmondanád, soha többé nem játszhatnánk se ilyet, se másmilyet. Ugye ezt te se szeretnéd?

Lili gondolkodás nélkül azt felelte, hogy bizony ezt ő sem szeretné, hiszen a játék számára mindennél fontosabb volt, és mostanában csak a nagypapája játszott vele.

– Gyere, lelkecském, feküdjünk be az ágyba! Ott fogom megmutatni neked ezt a játékot.

– Mással is játszottál már ilyet, nagypapa?

– Igen, régebben volt egy kislány, aki itt lakott az utcában.

Lili kicsit irigykedve gondolt a másik kislányra, mert attól félt, idővel a nagypapa már nem fog vele játszani, és majd keres egy másik kislányt a játékra.

Miközben Lili a nagyapja mellé feküdt, az alaposan végignézte a testét és mosoly terült szét az arcán, miközben lassan a kislány piros ruhája alá csúsztotta kezét.

“ – Nézd csak, Piroska, mennyi szép virág virít körülöttünk!”

Lili édesanyja egyre többet dolgozott, és ha otthon is volt, alig maradt ideje a lányára. Legtöbbször éjszakai műszakot vállalt, hogy több pénzt keressen, időnként azonban megtehetette, hogy korábban megy dolgozni. Ezeken az estéken együtt tudtak vacsorázni, át tudta nézni Lili házi feladatát, és még egy-egy mesére is jutott idő. Lili nagyon okos kislány volt, és már egyre több szót tudott elolvasni a mesekönyvéből. Anyukája türelmesen várta végig, amíg lánya fülig érő szájjal a betűket bogarásztta.

– Anya – pillantott fel Lili álmos édesanyjára –, ha megtanulok olvasni, majd én olvasok neked mesét, és akkor te alhatsz mellettem, akkor biztosan nem leszel már annyira fáradt.

– Köszönöm, kincsem, az nagyon jó lenne – mosolyodott el a kimerült nő. – Lassan feküdjünk le aludni, rendben?

Lili örömmel bújt be édesanyja mellé, hiszen elég ritkának számított az olyan este, amit együtt tudtak tölteni.

Teltek-múltak a hetek, a játékok napról napra váltakoztak. Hol olyat játszottak, amelyet Lili szeretett, hol pedig olyat, amelyet a nagypapa akart. Erre csak akkor került sor, amikor a nagymama a kertet gondozta, vagy Lili anyja dolgozott.

A 200-asok sorban gyűltek a perselyben, a közös kis titkok pedig titkok maradtak. A kislány gyakran kérdezte meg nagyapját, mi a játékok lényege, de a férfi mindig csak úgy emlegette, hogy „a gyönyör játéka”. Lili mindig furcsán érezte magát, amikor a nagypapi simogatta, de nem volt fájdalmas, így nem ellenkezett.

Lili azt is nagyon unta már, hogy a nagypapa minden alkalommal megígértette vele, hogy nem szól semmit a játékokról. Ezt ő mindig meg is tette, de egyre rosszabbul érezte magát tőle, mivel úgy érezte, nem szabadna ilyet játszaniuk, ha már ennyire titkolni kell.

Egyik alkalommal a kislánynak már nagyon nem volt kedve a nagypapiféle játékhoz, ezért abba akarta hagyni. Egyre többször merült fel benne, hogy nem érti, miért is játsszák ezt.

A nagyapja mindig adott választ, bár Lili érezte, hogy ilyenkor ideges lesz, vagy utána nem lesz kedve játszani vele. De nem értette, miért. És mivel megígérte, hogy nem beszél erről senkinek, így végül mégiscsak megkérdezte a nagypapit, újra és újra.

– Nagypapa, miért kell ezt játszaniuk? – kérdezte Lili, az ágyban fekvé.

– Csak, hogy *te* boldog légy, bogaram – felelte a férfi, magához húzva a kislányt.

– Nagypapa, miért nem mondhatom el anyunak?

- Csak, hogy tovább játszhassunk. Ez a mi kis titkunk.
- Jaj, nagypapa, de mi van, ha én már nem akarok ilyet játszani? – nézett a lány félénken a mellette fekvőre, hiszen sejtette, hogy nem fog neki tetszeni az előbbi gondolat.
- Akkor nagyon szomorú lennék, és mást se játszhatnánk.
- Boltosat se? – szomorodott el Lili, hiszen ezt már nem akart játszani, de minden mást viszont nagyon.
- Boltosat se – felelte ingerülten a férfi.
- Miért? – kérdezte Lili kíváncsian, tovább faggatva nagyapját.
- Mert a szomorúságtól megbetegednék, és meghalnék. Ezt te se akard, ugye?
- Jaj, nagypapa, hát persze, hogy nem akarom – kiáltott a kislány rémülten, hiszen apukája után nem akarta elveszíteni a nagyapját is.
- Akkor gyere, játsszunk megint, és boldoggá teszek. Tudod, ez a legnagyobb öröm a számomra – villant fenyegetően a nagypapa szeme, de Lili mindebből semmit sem vett észre, ezért ismét csalódottan vette le a ruháit. Közben felidézte a meséje sorait magában:

“Azzal letért az útról, és tépegetni kezdte a sok tarka virágot, egyik szálat a másik után, előbb csak az út mentén, aztán egyre beljebb”

- Anya, anya, akkor most itthon maradsz? – kérdezte Lili lelkesen, az anyja derekába kapaszkodva.
- Igen, kincsem, most itthon, együtt leszünk karácsonykor – emelte fel Lilit az édesanyja, hogy megpörgesse a szobában.

Lili nagyon örült, hogy végre együtt lehet az anyukájával, mert amióta a városba költöztek a nagyiékhoz állandóan csak dolgozott. A nagymama sütött-főzött, a tél beköszöntével kevesebbet járt a kertbe, így többet maradt itthon. Lili a szíve mélyén kicsit örült ennek. Bár nem kedvelte annyira a nagyt, de így legalább muszáj volt játszania vele a nagypapának délutánonként, és mivel a nagyi otthon volt, csak olyat játszhattak, amit ő akart. Most viszont, hogy az édesanyja is itthon maradt, esténként vele aludhatott, és este se kellett a nagypapával játszania.

Együtt díszítették fel a karácsonyfát, édesanyja hol a nappaliban kötötte a szaloncukrokat, hol pedig a konyhában segített a nagynak. Ilyenkor előfordult, hogy a nagypapa benyúlt a lába közé, Lili fülébe súgva, mennyire hiányzik neki és megpróbálta rábeszélni, hogy inkább aludjon vele. De volt, hogy arra kérte, simogassa meg azt, ami a nagypapa lába között van. Lili amúgy se szeretett hozzáérni ahhoz vagy a kezébe venni, de

most, hogy édesanyja és a nagymama is itthon volt, minden egyes pillanatban összerándult, amikor az édesanyja elhagyta a szobát. Rettegett, hogy egyszer valaki észreveszi, mit csinálnak, akkor nincs több titok, de játék sem lesz!

Lili igazán nem akarta ezt, azt meg pláne nem, hogy a nagymama is elmenjen. Pont, mint az édesapja.

Nagypapa egyszer azt mondta neki, a férfiaknak szükségük van arra, hogy a lányok megsimogassák *ott* őket. És azt is elmondta, hogy a nagyi már nem simogatja meg őt, mert már nem szereti. Lili viszont sokszor kívánta, hogy a papa bárcsak a mamával aludna, mert akkor esténként a mama játszana vele, és nem neki kellene.

Sokszor jutott eszébe, hogy édesapja sose kért tőle ilyet. Gyakran sírt utána, nem értette, hogy miért nem jön már vissza. Ha mégis újra itt lenne, akkor nem a papának kellene olvasnia a kedvenc meséjét vasárnaponként.

Karácsony este, miután felbontották az ajándékokat, a nagymama nyugovóra tért a saját szobájában. Lili édesanyja ölébe ülve várta, hogy most ő olvassa fel a meséjét. Sokkal jobban érezte magát anyja puha, meleg ölelésében, ami szeretetet és védelmet nyújtott, mint a nagypapáéban, aki a lába között kereste a gyönyört.

“Belépett a szobába, de valahogy odabent is olyan furcsa volt, hideg-e, meleg-e, maga se tudta, csak egészen beleborzongott. És hogy a félelmét elűzze, nagyot kiáltott.”

A mese egy pontján Lili a mögöttük ülő nagypapára pillantott, akiről eddig igyekezett nem venni tudomást, ám most valamiért mégis úgy érezte, hátra kell pillantania.

A férfi lába között a rövidnadrág alól kilógott az, amit Lili annyira utált kézbe venni.

Lilit azonnal elfogta a rettegés, elkapta a tekintetét és a mesekönyv lapjait nézte tovább, azonban nem tudott édesanyja hangjára figyelni. Gondolatai már nem a mese körül forogtak, hanem a körül, hogy a nagymama vajon tud-e arról, hogy kilátszik neki és hogy direkt csinálja-e. Úgy tűnt, alszik. De mi van, ha édesanyja is hátranéz? Mi van, ha az édesanyja megtud mindent? Lilit szégyenérzet öntötte el.

A mese végeztével remegő lábakkal szállt ki anyja öléből, de mire a nagymama felé fordult, a férfi már nyitott szemmel, mosolyogva ült, és kedves hangon köszöntö meg lányának a mesét. A nadrágjából már semmi sem lógott ki.

Lili nagy örömmel várta a tavaszi szünetet, mivel megígérték neki, hogy a rokonoknál töltheti vidéken. Az édesanyja szabadságot vesz ki, így kettesben utaznak el. A Sáriéknál hatalmas kert és rengeteg állat fogja várni őket. Lilinek hiányzott a régi házuk és vele az állataik, ezért napról napra visszszámolt, vajon mikor mehetnek már. Bár az igazság az volt, hogy azt még jobban várta, hogy felszabaduljon a nagyapja játékaik alól, ugyanis egyre furcsább dolgokat mutatott neki a férfi. Most már előfordult olyan, hogy éjjelente felkeltette és néma filmeket nézetett vele, miközben mellette kellett feküdnie meztelenül, és túrnie, hogy simogassa vagy nyalogassa a lába közét.

Elérkezett az utazás előtti este, amikor is az édesanyja fáradtan ért haza.

– Lili, gyere ide mellém, kérlek!

– Igen anya, mi a baj? – érezte, hogy valami nem stimmel, mert édesanyja szemében ismét könnyek csillogtak.

– Holnap nem tudok veled menni vidékre, mivel be kell mennem dolgozni. De a nagypapa elvisz téged Sáriékhoz.

– Nem, én veled akarok menni! – fakadt ki Lili, minden haragját beleadva. Dühös volt az édesanyjára, amiért nem ő megy vele, amiért bár nem tudta, de megfosztotta egy héttől, amit a nagypapa nélkül tölthetett volna.

– De a nagypapa elvisz. Az utazás meglesz, csak én nem megyek – magyarázta tovább az édesanyja.

– Utálom, hogy mindig dolgozol, utálom, utálom! – kiabálta Lili teljes elkeseredésében. Csak később vette észre, hogy a nagyapja a konyhaajtóban ácsorog.

– A papával el tudsz menni, meglásd jó lesz. Hiszen eddig is mindig jól kijöttetek egymással. Ne sírj, kislányom, ígérem, legközelebb együtt megyünk.

Lili már nem mert tiltakozni a nagyapja jelenlétében, és nem akart lebukni sem, hiszen anyja nem tudhatta, miért nem akar a papával menni.

Még rosszabb volt a rokonoknál, mint otthon. Lili minden perce feszültségben telt, hiszen itt még inkább óvta szégyenteljes titkát. Rettegett, hogy lebuknak Sáriék előtt, hogy mindenki megtudja, mit játszik a nagypapijával. Miközben a nagyapja egyre többször akarta simogatni. Még olyankor is, amikor mások a közelben voltak, amitől Lili úgy érezte, minden porcikája megfeszül. Annyira koncentrált, hogy ne bukjanak le.

Egyik este, amikor a vendégszobában aludtak, és nagyapja ismét a ruhája alá nyúlt, Liliből suttogva ugyan, de utat adott félelmeinek:

– Nagypapa, le fogunk bukni. Nem akarom, hogy megtudják.

– Nyugodj meg, senki nem veszi észre. Maradj csöndben, bogaram! – suttogta az idős férfi a megnyugtatónak szánt szavakat.

– De nagypapa, nem akarom, félek – aggodalmaskodott tovább Lili.

– Bogaram, nincs mitől félned, én vigyázok rád és én teszek boldoggá – hajolt közelebb a nagyapja a füléhez.

– Nagypapa, miért csinálod ezt velem? – tette fel a kérdést Lili, ami naponta többször is megfordult a fejében.

– Mert szeretlek. Te is szeretsz engem, nem?

– Igen – válaszolta, hiszen tényleg szerette a nagyapját, csak a játékokat nem, amiket kitalált.

– Akkor azt akarod, hogy boldog legyek, nem? – hangzott újból a kérdés, de a hang egyre sürgetőbb lett.

– Igen – válaszolta Lili, hiszen tényleg nem akart rosszat annak a férfinak, aki minden jóval elhalmozta, és aki szerette őt. – De a nagyfi nem tud veled ilyet játszani?

– A nagyfi nem akarja, hogy boldog legyek. Sosem akarta – válaszolt a kislánynak hangosabb a férfi, és ettől Lili gyomra azonnal összeszűkül. – Mindig is utálta a gyönyör nevű játékot, és sosem engedte magát simogatni – tette hozzá suttogva a nagypapa. És különben is az olyan kislányokkal, mint te, sokkal jobban szeretek játszani.

– Azért játszottál ilyet más lányokkal is?

– Igen, azért. De egy sem volt olyan szép, és olyan kedves, mint te. Ezért is veszek neked ennyi ajándékot, mert te vagy számomra a legédesebb a világon, érted? – simogatta meg most az arcát a ráncos kéz, és ez most pont olyan volt, mint amikor az apja simogatta meg.

– Azt hiszem, értem – nyugodt meg kissé a lány, a szemébe könnyek gyűltek, de a nagyapja a sötétben mit sem láthatott ebből.

– Akkor jó. A gyönyör örömet hoz mindenki életébe, még a tiédbe is. Sokáig éltem úgy, hogy nem voltam boldog, ami nagyon nehéz volt. Elvettem a nagyit, és azt hittem, minden jó lesz, de továbbra sem voltam az. Aztán elkezdtem tanítani az olyan lányokat, mint te, és megtaláltam a boldogságot. Ezért tanítom meg neked is, hogy amikor nagyra nősz, te is nagyon-nagyon boldog légy. Érted, bogaram? A nagyfi nem akar boldog lenni, és nem akarja, hogy én az legyek.

De ugye te boldoggá teszel engem?

Lili figyelmesen hallgatta a férfit, de a fejében nem fért össze a boldogság, amit a nagyapja érzett, és a szégyenérzet, amit meg ő. De mivel szerette őt, engedelmesen válaszolt:

– Igen.

– Akkor most maradj csendben! – húzódott mögé szorosan a férfi, és Lili megérezte a savanykás leheletet a fülén. A nagypapa benyúlt a bugyijába, és lassan simogatni kezdte ott, ahol mindig, amikor erre a játékra került sor.

“– Ej, nagymama, de szörnyű nagy a szád!

– Hogy jobban bekaphassalak!”

A történet, ahogy szokott, pörgött a kislány fejében, miközben csendben feküdt. Most mégis ennél a sornál időzött el.

A mesék, csínyek, ajándékok folytonos áradata teljesen magával ragadta Lilit, de a nagypapa féle játékok, mert lettek újabbak is, egyre kevésbé tetszettek neki. Több mint két év telt el így. Lili egyre jobban utálta ezeket a játékokat, ezért próbálta kerülni a nagyapját, és csak akkor ment oda hozzá, amikor más is jelen volt. De ilyenkor a nagypapa sértődötten közölte, hogy nincs kedve boltosat játszani. Ha pedig nem kerülhette őt többé és nemet mondott, az lett a büntetése, hogy a nagyapja nem szólt hozzá három napig. Persze se Lili anyja, se a nagyanyja nem értette, min veszhettek össze.

Lili rettentő szomorú volt, amiért már nem volt olyan, aki játsszon vele. Az iskolában nem mert barátkozni senkivel, hiszen a titkokat meg kell őrizni. Az iskolában pedig azt hallotta, hogy a barátoknak nincsenek titkaik egymás előtt.

Tudta, hogy nem helyes, amit a nagyapjával tesznek. Szégyellte magát, félt szólni róla az anyukájának, mert azt hitte, nem fog hinni neki. Lili titkon, a szíve legmélyén csak arra vágyott, hogy a nagypapa meghaljon. Tűnjön el végre, és ne kelljen többé elviselnie a haragot, amit felé árasztott, amikor nemet mondott. Mert ha nemet mondott, zsarolta a pénzzel, a játékkal, az édességgel vagy a szeretetével. A legrosszabb az volt, amikor azt állította, hogy ha Lili nem szereti őt, abba belehal. Lili hiába mondogatta, hogy ő szereti a nagypapát, csak nem akarja „a gyönyör játékot” játszani vele. A nagypapa erre mindig azt felelte: ha szeretsz, játszol a papival.

Ha pedig győzött benne a szégyenérzet, és nem játszotta a férfi által választott játékot, egy idő után lelkiismeret-furdalása támadt. Hiszen látta, hogy a nagyapja napról napra szomorúbb, és tudta, hogy előbb-utóbb meg fog halni, még hozzá az ő hibájából. A nagypapa pedig nem mulasztotta el tudtára is adni ezt.

Ilyenkor Lili újból játszott vele, mindig olyan játékot, amelyet a nagypapa kitalált. Egytől egyig utálta ezeket a játékokat. A simogatást a lába között, a nyalogatást, a filmnézést, de legjobban azt utálta, amikor meg kellett mosnia a férfi lába között lévő dolgot. Utálta látni, megfogni, a nagyapja mégis sűrűn hordott rövidnadrágot, amiből kilógott időnként. Lili gyomorgörccse ilyenkor csak még inkább erősödött, hiszen attól rettegett, hogy valaki észreveszi, és tudni fogják, hogy ő is látta azt.

Nagyapja legújabb játéka állandó veszélyt jelentett, mégis benyúlt Lili bugyijába naponta többször, amikor senki nem figyelt. Az egész nem volt több egy pillanatnál.

Nagypapa azt mondta, nagyon finom illata van, és szeretné egész nap magán érezni. Még olyan is előfordult, hogy mások jelenlétében is az orrához emelte a kezét. Lili tudta, hogy ilyenkor az ő illatát érzi, persze mások ebből, úgy tűnt, semmit nem vesznek észre. Mégis ez egy állandó, minden perces figyelmet és rettegést eredményezett nála. Folyton a nagyapját és a kezét fürkészte, nehogy túl közel kerüljön vele másokhoz. Mert mi van, ha mások is megérik, és minden kiderül? A nagyapja pedig belehal, ha nem játszhatnak, ami pedig az ő hibája lesz.

Esténként rettegett, amikor a nagyapja arra kérte, feküdjön mellé. És most már akkor is oda kellett feküdnie, amikor az édesanyja ott aludt tőlük nem messze, ugyanabban a szobában. Nagypapa olyan filmeket mutatott neki, melyekből még többet tudhat meg erről a játékról, és közben hagynia kellett, hogy a férfi simogassa.

Egyszer azonban elérkezett a nap, amit Lili titkon a szíve mélyén kívánt. Az iskolából hazafelé nem a nagypapa várta a szokott helyükön, hanem az édesanyja.

– A nagypapa meghalt – közölte könnyekkel az arcán, mire Lili szólni sem tudott. Sikeredt.
Valóra vált, amit kívántam.

Hazaérve mindenki azt várta tőle, hogy sírjon. Ő mégsem bírta. A halál megmentette őt. Szomorúság helyett csak büntudatot érzett, hiszen ő ölte meg a nagyapját. Minden egyes nap ő kérte, hogy ez megtörténjen. Miatta halt meg a nagyapja. Mindenki sírt: a konyhában, a

szobában, az egész lakásban, és csak azt ismételték, milyen jó ember volt. Az ő fejében ezzel szemben a mese vége ismétlődött:

“....Meg is érdemelte!”¹

Lilla még mindig nem nézett fel, könnyei csak némán csorogtak az arcán. A vele szemben ülő nem szólt, ő pedig nem mert belekezdeni. A szégyen nehéz súlyként húzta lefelé a testét. Gondolataiból alig hallható nesz rántotta ki, amit a papírzsebkendő hangja váltott ki, melyet épp a dobozból vettek elő. A köztük lévő kis asztalon ez a doboz, csúszott be a látóterébe. A terapeuta végre megszólalt:

– Köszönöm, hogy megosztottad velem ezt a történetet. Nehéz ezzel a teherrel élni. Ha van még erőd, szeretném, ha elmondanád, hogy érzed most magad, hogy elmesélted a kis Lili életének egy fejezetét.

Lilla megtörölte az arcát, a szemét, és összeszedve minden bátorságát felnézett. Láta, hogy a terapeuta szeme csillog, és biztatóan mosolyog rá, de nem tudott megszólalni, ahhoz már nem volt ereje.

– Lilla, ez egy nagyon nehéz feladat volt, de hidd el, nagy lépést tettél. Ha nem szeretnél beszélni, az is rendben van. De mielőtt ma befejezzük az ülést, szeretném tudni, hogy vagy. Emlékszel arra, amit az első órán mondtam? Csak akkor fejezzük be, ha tudom, hogy a következő ülésig rendben leszel.

A terapeuta csendben kivárt. Lilla érezte, hogy mondania kéne valamit, de egyszerűen nem ment. Ismét lehajtotta a fejét.

– Megállapodhatunk abban, hogy ha rosszabbul érzed magad, akkor felkeresel? Elég, ha csak bólintasz.

Lilla most először érezte, hogy majd egyszer jobban lesz. Ismét felnézett. Láta a nő kedves arcát, akiből sugárzott a megértés, a bátorítás és a tisztelet. És megértette, hogy vele sikerülni fog.

Bólintott.

¹ A történetben szereplő idézetek forrása: Jakob Grimm – Wilhelm Grimm: *Grimm legszebb meséi*. Budapest: Móra Ferenc Könyvkiadó, 1965.

Kedves Olvasó!

Most, hogy véget ért Lili története, talán benned is felmerült néhány kérdés.

Mit okozhatott mindez Liliben?

Lehet, hogy egy ideig nem tudott senkiben sem megbízni, vagy túlságosan is megbízott mindenkiben, csak azért, hogy ne legyen egyedül. Engedelmes, csendes jó kislány volt, nem okozott bajt, csak azért, hogy szeressék. Vagy épp ellenkezőleg, rossz tanuló volt, egyik csínye követte a másikat, miközben némán ordított, hogy figyeljenek rá és segítsenek neki.

Hogyan élte meg a kamaszkort, az első szerelmet? Ezek után miként tudta felfedezni a saját testét és szexualitását?

A kamaszkor zavaros, egy ilyen teherrel pedig még inkább. Amikor más még csak kezdi felfedezni a szexualitást, őt már réges-rég beavatták, pedig akkor még nem érthette, miként működik. Elvesztette az első szerelem bizalommal teli átélését, az első lopott érintések melegségét. Mit is jelent egy érintés, egy csók, ha a testére már más emlékeket írtak?

Bántotta-e magát, csak hogy csillapítsa a lelki fájdalmát?

Lehet. Talán csak tudattalanul kezdte el bántani magát. Rohamosan meghízott, csak hogy pajzsot tartson maga elé, vagy éppen nem evett, hogy még vékonyabb, még láthatatlanabb legyen.

Hogyan hatott ez a kapcsolataira a családban és a baráti körben?

Talán elzárkózott, mert már senkiben sem mert megbízni. A titok, a szégyen, a bűntudat, amit súlyként hordott, ránehezedett. Lehet, hogy inkább megtanult mosolyogni, csak, hogy ne kérdezzék meg, mi a baj. Hogy ezzel ne derüljön ki a titka, a bűne, a szégyene. Talán próbált segítséget kérni, de bolondnak nézték. Lehet, hogy még meg is büntették és haragudtak rá. Nem hittek neki, hiszen csak egy gyerek volt. Idővel talán meg is szakította a kapcsolatait.

Vajon egészséges kapcsolatot tudott kialakítani felnőtt korában a férfiakkal?

Talán sokáig úgy gondolta a szex=szeretet! Összekeverte a figyelmet a kötődéssel, a közelséget a kötelességgel. Talán azt hitte: a szeretet csak akkor jár, ha ad érte valamit.

Hogy ha elég jó, engedelmes és csendes, akkor nem hagyják el. Talán nem tudta, hogy joga van nemet mondani. Hogy az érintés lehet gyengéd. Hogy nem kell, ára legyen a testének.

Az első szerelem... lehetett volna akár csodálatos is. De lehet, hogy inkább menekülés, vagy fal volt, amit maga köré emelt. Egy pillantás, amitől összerándult a gyomra. Mások már rég házasságban éltek, ő meg még csak most próbálta megérteni, hogyan működik az ölelés, ha nem jár utána büntudat.

Milyen más területekre hatott ki? Önbizalom? Önbecsülés? Önszabotázs?

Lehet, hogy évekig nem nézett tükörbe. Utálta, szégyellte magát. Hosszú ideig kereste az okokat, hogy miért tették ezt vele.

És ha te vagy Lili, akkor biztosan számos gondolat, futott át az agyadon olvasás közben. Mély érzések kavarnak benned: fájdalom, émelygés, gyomorgörcs. De az is lehet, hogy nem gondolsz már rá és nem is érzel semmit – mert csak az üresség és a csend létezik, amit régóta hordozol magadban.

Azt hiszem, amit elsőként jó tudni, hogy ér haragudni. Nincs semmi baj veled, ahogy azzal sincs, ha dühös vagy, vagy olyanokat gondolsz, amiket mások rossz szemmel néznének. Engedd meg, hogy megosszam néhány versem, melyek azt jelzik, hogy én is voltam dühös.

*Feszítő düh, növekvő harag,
S a halál már a sírodon kacag.*

Még ma is

Pillanatnyi boldogságod árát

Én még ma is fizetem.

Borzasztó tetteid nyomát

Még magamon viselem.

A halál már magával vitt,

Te mégis engem kísértesz.

A Földön nem vagy itt,

De azért kényszerítesz.

A gyűlölettel, mit irántad érzek

Csak magamat bántom.

Nyoma sincs a józan észnek,

Mikor újra halálod várom.

Ha te vagy Lili, akkor valószínűleg ilyen és ehhez hasonló kérdések merültek fel benned. De az is lehet, hogy még nem tartasz ott az utadon, hogy ezeket feltedd magadnak. Lehet, hogy már sikerült megválaszolni mindet és helyre rakni ahhoz, hogy a farkas végleg meghaljon.

Ha még nem tartasz itt, azzal sincs semmi baj, tudd, nem vagy egyedül. Kitartást és sok erőt kívánok neked. Tudom, nem lesz könnyű, de megéri. Lehet, pont ezt a történet kell ahhoz, hogy egyszer mégis elindulj azon az ösvényen, ami a gyógyulás felé visz.

Mert létezik. Mert van ilyen út.

Ez az utazás hosszú és fájdalmas. Talán sosem ér véget, mert ezek a sebek sem múlnak el, örökre ott maradnak bennünk. De élhetünk velük, meggyógyíthatjuk őket, és szerethetjük magunkat a hegekkel együtt.

Mert a szégyen, amit érzel, nem a tiéd.... az övé...

Mert amit a te hibának érzel, az nem a tiéd.... az övé.

Te, kedves Lili, te nem csináltál semmi rosszat. Nem tettél semmit, amivel ezt érdemelted. A farkas nemcsak a gyerekkort, az időt és az éveket, hanem a lélek egy darabját is elvette.

A történetben szereplő Lili szerencsés volt, mert voltak, akik szerették és támogatták, mert segítséget kapott és végre el tudott kezdeni foglalkozni a traumáival.

Nem minden Lili ilyen szerencsés.

Ha te, nem Lili vagy, akkor nézz körül és nagyon nagy valószínűséggel fogsz találni egy Lilit a környezetedben. Csak arra kérlek, hogy ne csukd be a szemed. Tartsd nyitva, segíts, beszélj, cselekedj! Ne árts, ne ítélezz! Ne hagyd, hogy még több Lili szülessen, akiknek el kell veszíteniük a lelkük egy darabját.

Álarcos

*Bántott az az álarcos átkozott,
a pokol tüzére vadul rádobott.
Szólni senkinek sem mertem,
csak némán adtam a testem,
mikor mindenki aludt csendben.*

*Szemüket befogva léptek odább,
hogy nyugodt életük éljék tovább.
A lelkük teljesen tiszta maradt,
a szenny rájuk így nem ragadt,
csak a csend, ami megmaradt.*

*Az álarcos mindenhol ott lehet,
s a csendben bármit elvehet.
Amíg a szemek csukva maradnak,
addig a lelkek sorra hasadnak.*

*Az az átkozott bármit megtehet,
hisz csukott szemek előtt
adtad oda a lelkedet.*

Kedves olvasó, kedves Lili, szeretném, hogy tudd, ismeretlenül is büszke vagyok rád, bármeddig is jutottál ebben a folyamatban.

*Öleld magadhoz sérült részed,
Gyógyítsd, támogasd, érezd!
Nézz rá, mert
Ő is a te lényed.*

*Ez a történet hát lehet mindenkié,
Tekints egy pillanatra visszafelé,
Majd nézz előre, s
Lelked legyen a szereteté.*

Minden olyan lélek emlékére, akiből elvettek egy darabkát.

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm a legcsodálatosabb útitársnak és segítőnek, akit csak a folyamat során magam mellé kaphattam. Hálás vagyok a barátaimnak, a választott családomnak, akik mindig mellettem álltak, bátorítottak és támogattak.